

18.2.2013

Valtiovarainministeriö
Kunta- ja aluehallinto-osasto

Viite Lausuntopyyntö VM162:00/2011, 22.11.2012

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston lausunto kuntarakennelaki- luonnoksesta

Seuraavassa on Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston lausunto kuntarakennelaki-
luonnoksesta.

*Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto korostaa ensinnäkin käynnissä olevien niin
lainsäädännöllisten kuin myös rakenteellisten uudistusten (kuntalaki, valtiosuuslaki,
kuntarakennelaki, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki) yhteensovittamisen
tärkeyttä. Uudistusten tuloksena tulee syntyä selkeä ja toisiaan tukeva kokonaisuus, joka
parantaa toteutuessaan nykyjärjestelmää.*

Kuntarakennelain myötä on tavoitteena synnyttää elinvoimaisia, alueellisesti eheitä ja
yhdyskuntarakenteeltaan toimivia työssäkäyntialueen tai muun toiminnallisen
kokonaisuuden muodostamia uusia kuntia, joilla on edellytykset niin taloudellisesti kuin
henkilöstövoimavarojenkin osalta kunnan asukkaiden palvelujen järjestämiseen.

*Kuntajakolain mukaan kuntien yhdistymisestä on päätettävä yhdistyvien kuntien
valtuustoissa, toisin sanoen kuntien yhdistymisen on perustuttava vapaaehtoisuuteen.
Esityksessä ei laajennettaisi valtioneuvoston toimivaltaa päättää yleisesti kuntien
yhdistymisestä kuntien valtuustojen sitä vastustaessa. Päätöksenteko kuntien yhdistymisestä
perustuisi pääsääntöisesti kuntien yhteiseen tahtotilaan. Poikkeus tästä olisi erityisen vaikeassa
taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyyn kytketty valtioneuvoston
toimivalta päättää kuntien yhdistymisestä.*

Kuntien yhdistymisestä voidaan päättää valtuuston vastuksesta huolimatta, jos kuntajakolain
16§:ssä tarkoitettu kuntajakoselvittäjän ehdotus kuntien yhdistämisestä on saanut enemmistön
kannatuksen yhdistymistä vastustaneessa kunnassa toimitetussa kansanäänestyksessä.
Kansanäänestys voidaan määrätä toimitettavaksi joko kuntajakoselvittäjän valtuustoille
tekemällä ehdotuksella kuntajaon muuttamisesta tai kuntajakoselvittäjän ministeriölle
tekemällä esityksellä kuntalain 30§:ssä tarkoitetun kunnallisen kansanäänestyksen
toimittamisesta.

18.2.2013

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston näkemyksen mukaan mahdollisessa kansanäänestyksessä tulee kuntalaisille esittää selkeät vaihtoehdot liittymiselle. Jos kansanäänestyksen tulos liittymiselle on myönteinen, sitoo se kunnanvaltuustoa yhdistymiskysymyksessä. Mikäli kansanäänestyksen tuloksena on, ettei liittyminen saa enemmistön kannatusta, tulisi kyseisessä tilanteessa ottaa käyttöön uuteen valtionosuusjärjestelmään sisältyvän työpaikkaomavaraisuusperusteen lisäksi (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, 1704/2009, 7 luku/uusi valtionosuusjärjestelmäluonnos) liittymisalueen kuntia koskeva keskinäinen verontasausjärjestely. Verontasausjärjestely perustuisi nettopendelöintiin kuntien välillä. Toisesta kunnasta saatavasta nettopendelöintihyödystä (työpaikkojen luonti ja ylläpito, erityispalvelut, vetovoimapaalvelut yms.) joutuisi maksamaan palveluja järjestävään kuntaan verontasausta esimerkiksi alla olevasta taulukosta ilmenevän esimerkin mukaisesti.

Nettopendelöinnin määrä, %	Nettopendelöintihyödystä maksettava% työpaikkakuntaan (verotulo)
10%	4%
15%	6%
20%	8%
30%	12 %
40%	16%
50%	20%

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston käsitys on, että ilman kyseistä "perälautaa" ei kuntarakenneuudistusta saada läpivietyä esim. reikäleipäkunnissa. Lisäksi järjestely olisi oikeudenmukainen työpaikkoja ja palveluja tuottavan kunnan näkökulmasta eikä perustuisi pakkoon vaan valinta ko. tapauksessa olisi aidosti kunnilla itsellään.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston mukaan luonnoksessa olevat esitykset

- selvitysvelvollisuudesta, selvityspenusteista (ml. poikkeusperusteista) ja selvitysvelvollisuuden sisällöstä
- esityksen sisältämistä määräajoista ja menettelyistä ja
- yhdistymisavustuksien ehdoista ja määrästä

**Aluehallintovirasto
Regionförvaltningsverket**

Länsi- ja Sisä- Suomi

Lausunto

LSSAVI/4579/00.02.00/2012

18.2.2013

ovat kannatettavia.

Sosiaali- ja terveyshuollon tehtävien turvaamiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevien linjausten mukaisesti Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto viittaa jo esittämäänsä eri uudistusten kokonaisvaltaiseen integrointiin. Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteista tulee päättää kuntarakennelain linjausten mukaisesti (ks. liite: Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston lausunto koskien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta).

Ylijohtaja

Kehitys- ja strategiapäällikkö

Jorma Pitkämäki

Marja-Riitta Vest

LIITE

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston lausunto koskien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta (julkinen 22.2.2013).

JAKELU

Päivi Laajala, VM

Päivi Sillanaukee, STM

Eeva Mäenpää, VM

Auli Valli-Lintu, VM

Anu Hernesmaa, VM

Sinikka Näätsaari, STM

TIEDOKSI

LSSAVI johtoryhmä

LÄNSI- JA SISÄ SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO
puh. 020 636 1060
fax 06 317 4817
kirjaamo.lansi@avi.fi
www.avi.fi

Vaasan päätoimipaikka
Wolffintie 35
PL 200, 65101 Vaasa

Jyväskylän toimipaikka
Ailakinkatu 17
PL 41, 40101 Jyväskylä

Tampereen toimipaikka
Uimalankatu 1
PL 272, 33101 Tampere

Tampereen yliopistollisen sairaalan erityisvastuualueen selvityshenkilöryhmä:

Sairaanhoidopiirin johtaja Rauno Ihalainen

Tilaaajapäällikkö Taru Kuosmanen

Johtava ylilääkäri Tiina Perä

Viite: Kuulemistilaisuus 22.2.2013 koskien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen selvitystyötä

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston lausunto koskien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on tutustunut palvelurakennetyön ehdotuksiin tulevaksi sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteeksi. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto esittää seuraavassa näkemyksensä koskien tulevaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta.

Pääministeri Jyrki Kataisen hallitusohjelman sisältää mm. seuraavan aluehallintovirastojen toimintaa välittömästi koskevan linjauksen:

"Hallitus toteuttaa koko maan laajuisen kuntauudistuksen, jonka tavoitteena on vahvoin peruskuntiin pohjautuva elinvoimainen kuntarakenne"

Sosiaali- ja terveystoimen palvelujen järjestäminen tulee lähtökohdanomaisesti antaa elinvoimaisten peruskuntien vastuulle, jotka huolehtivat omalta osaltaan koko SOTE-kentästä mukaan lukien erikoissairaanhoidon. Elinvoimaiset kunnat ovat siis omia SOTE-alueita. Pienempien kuntien osalta on tarkoituksenmukaista, että ne muodostavat useamman kunnan yhteisiä SOTE-alueita. Nämä SOTE-alueet voivat toimia isäntäkuntaperiaatteella, kuntayhtyminä tai liikelaitoksina.

Erikoissairaanhoidon osalta tulee pyrkiä yksinkertaistamaan hallintorakenteita tai tuomaan päätöksenteko lähemmäs peruskuntia ja kuntalaisia. Tästä johtuen erikoissairaanhoidon alueellisen organisoinnin tulisikin perustua joko isäntäkuntamalliin tai liikelaitosmalliin, jolloin nykyisestä sairaanhoidopiirien hallinnosta voitaisiin luopua. Näissä organisoititavoissa peruskunnat ovat suoraan mukana niin hallinnossa kuin taloudessakin. Isäntäkuntamallissa peruskunnat valitsevat edustajansa erikoisterveydenhoidon yhteiseen "luottamushenkilöelimeen" ja liikelaitosmallissa yhteiseen "johtokuntaan".

LÄNSI- JA SISÄ- SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO
REGIONFÖRVALTNINGSVERKET I VÄSTRA OCH INRE FINLAND

Puh/tfn. 0295 018 450
fax 06 317 4817
kirjaamo.lansi@avi.fi
registratur.vastra@rfv.fi
www.avi.fi/ www.rfv.fi

Vaasan päätoimipaikka
Huvudverksamhetsstället i
Vaasa/Vasa
Wolffintie 35/ Wolffskavägen 35
PL/PB 200, 65101 Vaasa/Vasa

Jyväskylän toimipaikka
Verksamhetsstället i
Jyväskylä
Ailakinkatu 17
PL/PB 41, 40101
Jyväskylä

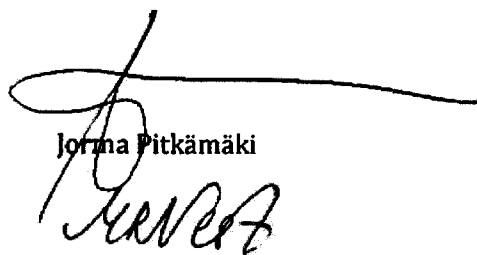
Tampereen toimipaikka
Verksamhetsstället i
Tammerfors
Uimalankatu 1
PL/PB 272, 33101
Tampere/Tammerfors

Mikäli vanha sairaanhoitopiiriorganisaatio halutaan säilyttää, tulee siihen jäsenkuntien liittyä suoraan omina peruskuntinaan, ei yhteisinä SOTE-alueina. Sairaanhoitopiireissä nykyisin olevat äänileikkurit tulee myös poistaa.

Edellä mainittu järjestely korostaa peruskuntien vastuuta ja merkitystä ja sitä, että verotusoikeuden omaavat kunnat ovat myös SOTE-asioissa varsinaisen päätöksenteon osapuolia.

LÄNSI- JA SISÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

Ylijohtaja

Jorina Pitkämäki

Kehitys- ja strategiapäällikkö

Marja-Riitta Vest

LIITE:

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston lausunto kuntarakennelakiluonnoksesta

TIEDOKSI

Päivi Sillanaukee, STM

Sinikka Näätsaari, STM

Päivi Laajala, VM

LSSAVI johtoryhmä